

SIMPOZIONUL ECONOMIC INTERNAȚIONAL
“CREȘTEREA ECONOMICĂ ȘI STABILITATEA FINANCIARĂ”
& ȘEDINȚA CONSILIULUI COORDONATOR INTERNAȚIONAL AL COMUNITĂȚILOR BANCARE
DIN ȚĂRILE CSI, EUROPEI CENTRALE ȘI DE EST

Republica Moldova, Chișinău, 27 iunie 2013

REZOLUȚIA

participanților la Simpozionul Economic Internațional “Creșterea economică și stabilitatea financiară”

Participanții Simpozionului economic internațional menționează, că alegerea în calitate de generic al evenimentului a temei “Creșterea Economică și Stabilitatea Financiară” a fost oportună în contextul evoluțiilor și tendințelor economice pe plan național și internațional, cât și a discuțiilor și dezbaterilor publice din ultima perioadă cu referință la necesitatea realizării creșterii economice sustenabile în condițiile menținerii stabilității financiare.

Considerând schimbările majore pe care le-au suferit sistemele financiare sub influența acțiunilor de inovare tehnologică, liberalizare și globalizare din ultimul timp, dar și ca urmare a recente crize financiare, realizarea stabilității financiare constituie una din noile provocări cărora trebuie să le facă față economiile contemporane, ce tind spre un nivel durabil al creșterii economice.

Este de menționat, că criză financiară prin care au trecut economiile naționale a generat procese în stare să schimbe sistemul economic și social la nivel global, iar recuperarea ritmurilor de creștere economică din perioada pre-criză devine pentru unele state un proces de lungă durată și cu multe incertitudini. Drept dovadă este și criza datoriilor publice din zona Euro, dar și din alte state europene, care rămâne un factor de instabilitate.

În acest context, problemele principale care necesită soluționare țin de ameliorarea calității creșterii economice, consolidarea stabilității financiare, crearea unui mediu economic cu adevărat atractiv pentru activități de antreprenariat în condițiile cerințelor economiei de piață bazată pe libera concurență și libera inițiativă.

Urmare măsurilor adoptate de autoritățile publice s-a reușit în mare măsură atenuarea efectelor crizei financiare și elaborarea unui set de reglementări pentru a preveni astfel de situații, care întreprinse la nivel mondial și regional ar putea influența pozitiv creșterea economică și evitarea unui nou val al crizei economice.

În epoca globalizării, este cert că nici o țară nu este o “insulă”, atunci când vine vorba de stabilitatea economică și financiară. Cu referință la economia Republicii Moldova menționăm următoarele. Economia Republicii Moldova a resimțit impactul crizei mondiale din plin, dovadă fiind dinamica principalilor indicatori macroeconomici. Criza a afectat toate domeniile economiei naționale. Drept consecință, produsul intern brut a scăzut în anul 2009 față de anul 2008 cu 7.7 la sută, iar deficitul bugetar a atins cifra de minus 9 la sută.

Revenirea la creșterea economică a început deja în 2010. La momentul actual, după o contracție moderată a economiei în anul 2012, se observă semne evidente de redresare a situației economice. Astfel, în primul trimestru al anului 2013 PIB-ul real a crescut cu 3.5 la sută, ceea ce permite să prognozăm o creștere economică de circa 4 la sută la sfârșit de an, conform estimărilor partenerilor de dezvoltare ai Republicii Moldova. De asemenea, pot fi menționate reducerea

semnificativă a deficitului bugetar, restabilirea nivelului rezervelor internaționale, precum și menținerea sub control a nivelului inflației.

Toate aceste realizări permit să facem concluzia, că economia Republicii Moldova și-a revenit după criza financiară din 2008, iar acțiunile întreprinse de autoritățile publice au redus gradul de vulnerabilitate al economiei față de provocările economice externe.

Un rol esențial în evoluțiile post-criză ale sistemului financiar și al economiei per ansamblu îl are stabilitatea financiară. În general, stabilitatea financiară este acea stare în care mecanismele economice de formare a prețurilor, de evaluare și gestionare a riscurilor financiare funcționează suficient de bine pentru a contribui la creșterea performanței economice. Stabilitatea financiară este acea precondiție de bază pentru realizarea unei creșteri economice sustenabile, devenind o preocupare permanentă atât pe plan intern cât și internațional.

Experiențele recente de pe piețele financiare internaționale au demonstrat creșterea gradului de interconectare a economiilor țărilor. În acest context, sistemul bancar, de rând cu alte instituții financiare, formează prima linie de apărare împotriva crizelor financiare, acestora revenindu-le responsabilitatea de a-și menține viabilitatea, solvabilitatea și profitabilitatea, gestionând totodată riscurile pe care și le asumă.

Ca urmare, se pot evidenția unele concluzii importante cu privire la starea actuală a sectorului bancar la nivel european și regional:

- Sectorul bancar rămâne în mare parte vulnerabil;
- Se mențin în continuare provocări serioase ca urmare a creșterii riscului de creditare și scăderii nivelului profitabilității;
- Se păstrează incertitudini cu privire la agenda și conținutul reglementărilor ce urmează să intre în vigoare;
- Sectorul bancar trebuie să-și diversifice sursele de finanțare pe o bază durabilă și previzibilă.

După ce a trecut prin criza financiară sistemul bancar urmărește astăzi obiectivul de a se adapta la noile condiții de activitate și reglementări prudențiale. Acest lucru va însemna o mai bună gestionare a riscurilor, dar și restabilirea încrederii populației și investitorilor prin implementarea unor practici de guvernare corporativă cu referință la structura și transparența acționariatului.

Cu referință la sectoarele bancare, reprezentanții cărora participă la acest simpozion, se poate de menționat prezența unor sisteme financiar-bancare stabile și viabile, însă care denotă în continuare un grad relativ ridicat de concentrare și nivel scăzut al competitivității. Recunoaștem, totodată, slaba integrare a unor sectoare în circuitele și derivatele sistemelor financiare internaționale. De asemenea, în baza indicatorilor de performanță, este necesar de a menționa potențialul nevalorificat al pieței bancare, îndeosebi cu referință la gradul intermedierei financiare, dar și a serviciilor prestate populației și agenților economici. Astfel, consolidarea capacității sistemului bancar reprezintă o necesitate dar și o oportunitate în contextul politicilor economice promovate de autoritățile publice naționale.

Urmare dezbaterilor și discuțiilor în cadrul sesiunilor plene, participanții la simpozion menționează următoarele concluzii și recomandări.

- În prezent nu se întrevăd careva premise ale declanșării unui nou val al crizei economice financiare. Pericolul încetirii creșterii economice și deteriorării situației macroeconomice totuși va persista în continuare.

- Problemele principale cu care se confruntă astăzi economiile naționale sunt preponderent de ordin economic și regulatoriu: prezența unei perioade de instabilitate financiară; atractivitate investițională scăzută; prezența unor imperfecțiuni la implementarea cadrului normativ privind transparența structurii acționariatului și protecția dreptului de proprietate în sectorul bancar.
- Se consideră oportună identificarea unor noi politici și mecanisme de dezvoltare a economiilor naționale în care factorii determinanți ai creșterii economice sustenabile vor fi competitivitatea și eficiența.
- În situația în care unele economii sunt percepute astăzi drept economii bazate pe folosirea intensivă a factorilor primari, devine importantă continuarea reformelor structurale și implementarea unor modele de dezvoltare economică bazată pe investiții, inovații, creșterea și diversificarea exporturilor.
- În contextul rolului primordial al stabilității financiare în asigurarea unei creșteri economice durabile sistemul financiar urmează să identifice un nou echilibru între gestionarea corectă a riscurilor și gradul intermedierei financiare.
- Se consideră oportun de a recomanda autorităților de resort să perfecționeze legislația cu referință la protecția concurenței în activitatea sistemului financiar.
- Criza financiară a pus în evidență necesitatea actualizării reglementărilor aplicabile sectorului financiar: bancar și nebancar. În acest context, se recomandă autorităților de reglementare să asimileze reglementările europene în domeniu pentru instituțiile financiare astfel încât să minimizeze riscurile prudențiale, dar nu în detrimentul obiectivului de creștere economică durabilă.

Chișinău, 27 iunie 2013